

Sygn. akt III RC 729/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Kamilla Piórkowska

Protokolant st. S.. sąd. Monika Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 marca 2023 roku w T.

sprawy z powództwa małoletnich F. P. i J. P. reprezentowanych przez matkę A. P.

przeciwko T. P.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa z dniem 30 września 2022 roku alimenty od pozwanego T. P. na rzecz małoletnich powodów F. P. ur. (...) oraz J. P. ur. (...) zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia 11 czerwca 2021 roku w sprawie (...) w kwocie po 950 zł (dziewięćset pięćdziesiąt) na rzecz F. P. oraz 1050 zł (tysiąc pięćdziesiąt) na rzecz J. P. miesięcznie do kwot po 1500 zł (tysiąc pięćset złotych) na rzecz każdego z małoletnich powodów tj. łącznie po 3000 zł (trzy tysiące złotych), płatne z góry do 10 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletnich powodów A. P.;

II. w pozostałej części powództwo oddala i nie obciąża małoletnich powodów kosztami sądowymi w zakresie oddalonego powództwa,

III. nakazuje pobrać od pozwanego T. P. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego(...)kwotę 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty od pozwu;

IV. znosi między stronami koszty procesu,

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 729/22

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie F. P. i J. P. działający przez matkę A. P. wnieśli pozew przeciwko T. P. o podwyższenie należnych im alimentów z kwoty po 950 zł na rzecz F. P. i po 1050 zł na rzecz J. P. do kwot po 1900 zł na rzecz każdego z nich. Reprezentująca ich matka A. P. wskazała, iż zwiększyły się potrzeby dzieci. Wydatki ponoszone na J. P. obejmują obecnie:

- zajęcia z plastyki - 55 zł miesięcznie

- (...) 195 zł miesięcznie

- zajęcia z języka angielskiego 2540 zł rocznie

- basen 220 zł miesięcznie

Ponadto J. P. jeździ na dwa obozy rocznie, koszt jednego wyjazdu to 1700 zł + 300 zł kieszonkowego. Matka poniosła samodzielnie koszt wyposażenia szermierza w wysokości 2000 zł. Koszt wyjazdów na zawody to kwota 500 zł miesięcznie oraz licencji 40 zł rocznie.

Wydatki F. P. obejmują:

- zajęcia z języka angielskiego w wysokości 2690 zł rocznie
- basen 220 zł miesięcznie
- koszty przygotowania do egzaminów w ósmej klasie- 440 zł miesięcznie, na co składają się korepetycje z matematyki w wysokości 50 zł oraz z języka polskiego 60 zł.

Ponadto F. P. wyjeżdża na jeden obóz rocznie z zajęć basenowych. W tym roku był to koszt 1800 zł+ 300 zł kieszonkowego. Dodatkowo raz w roku wyjeżdża na wycieczkę szkolną, która kosztuje 800 zł + 150 zł kieszonkowego.

Z uwagi na inflację wzrosły też koszty wyżywienia i bieżącego utrzymania dzieci.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Podniósł, że tak krótki okres czasu, który minął od ostatniego ustalenia wysokości alimentów nie uzasadnia tak znacznego podwyższenia kosztów związanych z potrzebami dzieci. Pozwany powołał się również na fakt, iż pogorszeniu uległa jego sytuacja majątkowa. Obecnie spłaca 4 kredyty hipoteczne, ma również zwiększone koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Zakwestionował również wysokość wydatków ponoszonych na dzieci, uznając je za nieuzasadnione.

Do dnia zakończenia postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni F. P. urodzony (...) oraz J. P. urodzony (...) są dziećmi A. P. oraz T. P..

/ bezsporne/

Dnia 11 czerwca 2021 roku wyrokiem Sądu Okręgowego (...) małżeństwo T. P. oraz A. P. zostało rozwiązane przez rozwód. W wyroku tym zasądzono alimenty od T. P. na rzecz małoletniego F. P. w kwocie po 950 zł miesięcznie oraz J. P. w kwocie po 1050 zł miesięcznie.

/dowód: wyrok Sądu Okręgowego (...) z dnia 11 czerwca 2021 roku- k.5-6/

Ojciec dzieci T. P. miał wówczas 39 lat. Od 1 marca 2014 roku do 31 marca 2020 roku pracował w Central (...) spółce z o.o na stanowisku managerskim, gdzie zarabiał od 8 do 10 tysięcy miesięcznie. Po rozwiązaniu umowy o pracę zawarł on ze spółką umowę o niepodejmowaniu przez T. P. działalności konkurencyjnej przez okres 24 miesięcy, za to otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 57 748,14 zł netto płatne w 24 ratach miesięcznych. T. P. prowadził działalność gospodarczą zajmującą się (...), z czego 5 z nich stanowiła własność T. P. i z tego tytułu spłacał kredyty hipoteczne zaciągnięte na zakup przedmiotowych nieruchomości. Był współwłaścicielem udziałów w spółce zajmującej się (...) oraz prowadził(...).

Jego miesięczny dochód z prowadzonych działalności gospodarczych wynosił od 15 000 zł do 20 000 zł. Miesięczne koszty działalności wynosiły około 30 000 zł. T. P. ponosił koszty zakupu odzieży, posiłków, środków czystości, nie ponosił zaś kosztów utrzymania mieszkania.

/dowód: akta (...) Sądu Okręgowego (...):

- przesłuchanie pozwanego T. P.- k. 239-240;

- zeznania podatkowe k.61-73, 220-238;
- porozumienie co do warunków rozwiązania umowy o pracę- k. 85;
- harmonogramy spłat kredytów- k. 86-122/

Matka dzieci A. P. miała wówczas (...) lat. Była zatrudniona na stanowisku specjalisty do spraw zakupów i otrzymywała z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 4658,68 zł netto. Raz w roku otrzymywała premię w wysokości 6000 zł. Ponościła koszty utrzymania mieszkania w kwocie po 800 zł miesięcznie na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej, 200 zł miesięcznie na prąd i kablówkę oraz 100 zł miesięcznie na Internet.

/dowód: akta (...) Sądu Okręgowego (...):

- przesłuchanie powódki A. P.- k. 239/

Małoletni F. P. miał wówczas (...) lat, zaś J. P. (...) lat. Dzieci uczęszczały na zajęcia z języka angielskiego, których roczny koszt wynosił po 2300 zł na każdego z nich. Oboje uczęszczał na basen, którego koszt wynosił 130 zł miesięcznie na osobę. J. P. uczęszczał na plastykę (koszt 55 zł miesięcznie) oraz robotykę (koszt półtoraroczny 590 zł). Dzieci miały również brać udział w półkoloniach, których koszt wynosił 550- 600 zł na jedno dziecko. Matka ponosiła koszty wyżywienia synów, chemii gospodarczej po 50 zł miesięcznie na każde dziecko.

Koszt utrzymania J. P. wynosił 1900 zł miesięcznie, zaś koszt utrzymania F. P. 1850 zł miesięcznie.

/dowód: akta (...) Sądu Okręgowego (...):

- pismo A. P.- zestawienie kosztów utrzymania małoletnich dzieci- k. 17-18/
- przesłuchanie powódki A. P.- k. 239/

T. P. płaci regularnie zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego (...) alimenty oraz realizuje kontakty z dziećmi.

/bezsporne/

Obecnie T. P. ma (...) lat. Nie otrzymuje już wynagrodzenia za niepodjęcie działalności konkurencyjnej, gdyż umowa ta się zakończyła. Nadal prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu (...), (...) w T., z których (...) stanowi jego własność, (...) zaś są podnajmowane. Obecnie spłaca raty kredytowe związane z zakupem powyższych nieruchomości. Jest również współwłaścicielem spółki (...) zajmującej się najmem mieszkań. Spółka zarządza (...). T. P. mieszka z partnerką w domu, który stanowi jej własność. Jego partnerka ma własną działalność gospodarczą. T. P. opłaca również raty leasingowe w kwocie po 1520 zł netto za (...). W(...) zatrudnia (...) pracowników, a w działalności dotyczącej (...) (...) osoby.

/dowód: przesłuchanie pozwanego- k. 250-251;

- zeznanie podatkowe za rok 2019 – k. 88-92, 96-98;
- zeznanie podatkowe za rok 2021 – k. 99-105;
- umowa najmu pojazdu- k. 224-225/

A. P. ma obecnie (...) lata. Pracuje w T.- P. i zarabia około 5000 zł netto. Otrzymuje premię roczną, która w zeszłym roku wyniosła 2000 zł. Mieszka z dziećmi. Uiszcza czynsz w wysokości 1250 zł prąd w wysokości 180 zł- 200 zł, koszty telewizji 90 zł.

/dowód: zeznania A. P.- k. 249;

- zaświadczenie o wysokości zarobków- k. 36;
- zaświadczenie o wysokości zarobków z dnia 1 grudnia 2022 roku- k. 151;
- zeznanie podatkowe za lata 2020 oraz 2021- k. 152-166/

J. P. ma obecnie 10 lat, zaś F. P. ma 13 lat . J. jest pod opieką ortodonta, koszt wizyty wynosi 100 zł miesięcznie. F. przyjmuje leki w związku z alergią na pyłki tj. koszt miesięczny 30-40 zł miesięcznie od maja do sierpnia.

J. P. interesuje się (...). Jest powoływany na zawody, w których odnosi sukcesy. Koszt jednych zawodów wynosi około 500 zł miesięcznie, 195 zł wynosi składka do klubu. Średnio J. ma możliwość brania udziału w 3 zawodach miesięcznie, jednakże jego matka wybiera jedno zawody miesięcznie, ponieważ nie stać jej na ponoszenie takich kosztów. Zakup (...) kosztował ją około 2000 zł.

W ferie J. P. był na obozie, którego koszt wyniósł 1880 zł oraz 200 zł na wydatki. J. uczęszcza również na zajęcia z języka angielskiego, których koszt miesięczny wynosi około 216 zł oraz na basen, którego koszt wynosi miesięcznie 220 zł.

F. P. uczęszcza na zajęcia z języka angielskiego- koszt 216 zł miesięcznie, na basen- 220 zł. Latem będzie jechał na obóz (...) który kosztuje 2000 zł, ma również zaplanowaną wycieczkę do B. w cenie 270 zł i do Z.- 1000 zł. Małoletni potrzebuje również korepetycji z języka polskiego oraz matematyki, jedna godzina tych zajęć kosztuje 60 zł. Miesięcznie jest to koszt około 440 zł.

/dowód: zeznania A. P.- k. 249/

- potwierdzenia wykonania przelewów oraz historia rachunku bankowego- k. 7-17, 25-38/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci dokumentów dołączonych przez strony, dokumentów zebranych w aktach sprawy(...)Sądu Okręgowego (...) oraz dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do strony pozwanej.

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzonych w toku procesu, przedłożonych przez strony, bowiem były one zgodne z zeznaniami stron, ich autentyczność ani prawdziwość zawartych w nich informacji nie była przez strony kwestionowana, ani też nie budziła wątpliwości Sądu co do swojej wiarygodności.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał także dowody z dokumentów zebranych w aktach sprawy (...) Sądu Okręgowego (...), bowiem były to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Sąd dał wiarę zeznaniom T. P.. Relacja pozwanego w zakresie w jakim zeznawał na temat posiadanego przez siebie majątku, swojej sytuacji zawodowej, prowadzonych przez siebie działalności oraz kosztów z tym związanych była w ocenie Sądu szczerą, nie była również kwestionowana przez stronę przeciwną. Za wiarygodne uznać również należy zeznania A. P.. Twierdzenia świadka o wydatkach jakie ponosi na dzieci, jak również o swoich możliwościach zarobkowych nie budziły wątpliwości Sądu, ponadto są one spójne z dokumentami znajdującymi się w aktach sprawy, którym Sąd dał wiarę.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny na podstawie zebranego i powyżej ocenionego materiału dowodowego Sąd uznał, że powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przepis art. 135 § 1 kro wskazuje przy tym, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie

natomiast z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego albo zmianę w zakresie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zwiększenie albo zmniejszenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu (por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54). Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W ocenie Sądu zaszyły w przedmiotowej sprawie przesłanki uzasadniające podwyższenie alimentów na rzecz małoletnich dzieci T. i A. P..

Niewątpliwie doszło do zwiększenia potrzeb małoletnich dzieci. J. P. rozwija swoją pasję, jaką jest (...). Osiąga w tej dziedzinie sukcesy i wygrywa organizowane zawody. Pasja ta wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów w postaci treningu (...) wyjazdów na zawody, opłacenie licencji, zakupu stroju. Wzrosły również koszty związane z wcześniejszymi podejmowanymi przez dzieci zajęciami- basenu o 40 zł miesięcznie, języka angielskiego o 300 zł rocznie, koszty obozów z 1600 zł do 2000 zł. Odnośnie zaś F. P. dodatkowo potrzebuje on korepetycji z matematyki oraz języka polskiego, których miesięczny koszt wynosi około 440 zł.

Niedługo zaś F. P. będzie uczęszczać do szkoły średniej, co również zwiększy koszty jego bieżącego utrzymania.

W przypadku obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dzieci obowiązuje zasada równej stopy życiowej, co oznacza, że jeżeli rodzice mają znaczne możliwości majątkowe i zarobkowe, to powinni zaspokajać potrzeby dzieci nawet na wyższym poziomie niż ich usprawiedliwione potrzeby, tj. na takim poziomie, który pozwoli utrzymać równą stopę życiową rodzica i dziecka. Jedynie w takim wypadku rozmiar możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego może doprowadzić do sytuacji, w której uprawnione dziecko będzie uzyskiwało świadczenia alimentacyjne na wyższym poziomie, niż wynikałoby to z ustalonych jego usprawiedliwionych potrzeb.

Przez pojęcie usprawiedliwionych potrzeb należy co do zasady rozumieć potrzeby w postaci zapewnienia mieszkania, żywienia, ubrania, higieny, leczenia. Przy czym pojęcie usprawiedliwionych potrzeb nie jest tożsame z pojęciem potrzeb koniecznych. Obok potrzeb w zakresie koniecznej egzystencji, usprawiedliwione potrzeby obejmują również dodatkowe elementy. Przede wszystkim zakres usprawiedliwionych potrzeb uzależniony jest od osoby uprawnionego. Inaczej kształtują się usprawiedliwione potrzeby małoletniego dziecka, które musi się rozwijać i kształcić, zdobywać wiedzę i nowe umiejętności przydatne do zdobycia zawodu i życia w społeczeństwie, a inaczej będą kształtowały się usprawiedliwione potrzeby osoby dorosłej. I tak w przypadku obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego dziecka, jego usprawiedliwione potrzeby będą obejmowały nie tylko koszty wyżej wymienione, ale również koszty związane z nauką w szkole, zajęciami dodatkowymi, wyjazdami wakacyjnymi, dodatkowymi kursami i szkoleniami.

Nie ulega wątpliwości, że jeżeli dziecko wykazuje zainteresowania i talent w określonej dziedzinie, np. muzycznej lub sportowej, to koszty takich zajęć będą stanowiły jego usprawiedliwione potrzeby (w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego).

W ocenie Sądu zasadne jest podwyższenie alimentów na rzecz F. P. o kwotę 550 zł, zaś na rzecz J. P. 450 zł. W przypadku J. P. Sąd uznał za uzasadnione zwiększenie potrzeb koszt związany z treningami szermierki w wysokości 195 zł miesięcznie, wzrost kosztów zajęć dodatkowych o 90 zł miesięcznie, wzrost kosztów związanych z zawodami o około 30 zł miesięcznie, wzrost czynszu o 100 zł miesięcznie na osobę, wzrost kosztów wyżywienia oraz koszt jednych zawodów szermierczych 500 zł w miesiącu. Łącznie jest to kwota około 900 zł.

W przypadku F. P. za zwiększone potrzeby Sąd uznał wzrost czynszu o 100 zł na osobę, wzrost kosztów zajęć dodatkowych o 90 zł miesięcznie, koszty korepetycji w wysokości 440 zł miesięcznie, wzrost kosztów obozów oraz wycieczek realizowanych przez szkołę, wzrost kosztów wyżywienia i bieżącego utrzymania, co łącznie stanowi kwotę około 1050 zł.

W ocenie Sądu możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego pozwalają na zaspokojenie powyżej wymienionych usprawiedliwionych potrzeb małoletnich dzieci.

Możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej nie wynikają z faktycznie osiągniętych zarobków i dochodów, ale stanowią środki pieniężne, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych. (por. Wyrok SA w Krakowie z 11.05.2017 r., I ACa 1827/16, LEX nr 2429663).

Stwierdzić należy, że poprzednim postępowaniu pozwany był „świeżo” po rozwiązaniu umowy o pracę i były to początki prowadzonych przez niego działalności gospodarczych. W chwili obecnej minął już ponad 2-letni okres ich prowadzenia. Sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego byłoby to, że pozwany dokonał zmiany dobrze płatnej pracy na etacie na rzecz prowadzenia działalności gospodarczej, po to aby ograniczyć swoje zarobki do minimum w dłuższej perspektywie, zwłaszcza, iż godził się na 2-letni zakaz podejmowania działalności konkurencyjnej. W ocenie Sądu możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się przynajmniej na poziomie około 10 000 zł miesięcznie, tj. na poziomie wynagrodzenia, które otrzymywał będąc zatrudnionym w poprzedniej pracy na stanowisku managerskim, skoro takie zarobki były już wcześniej w zasięgu jego możliwości.

Skoro zaś prowadzone przez pozwanego działalności funkcjonują i nie dokonano ich likwidacji, nawet po okresie pandemii, stwierdzić należy, iż przynoszą one satysfakcjonujące dochody, zwłaszcza że obecnie minął już regres w branży turystycznej spowodowany pandemią. Sąd nie zaprzecza temu, iż działalność gospodarcza wiąże się z ponoszeniem wielu kosztów. Trudno jednak dać wiarę pozwanemu, że wszystkie trzy prowadzone przez niego działalności przynoszą jedynie straty i mimo tego, nie zamierza z nich zrezygnować. Przeczą temu również fakty, pozwany spełnia wszystkie zaciągnięte zobowiązania finansowe w postaci kredytów na mieszkania, których nie sprzedał, stać go również na leasing auta, który kosztuje około 1500 zł miesięcznie oraz zatrudnianie ponad (...) pracowników. W ocenie Sądu zatem możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego pozwalają mu spełniać obowiązek alimentacyjny oznaczony w kwocie po 1500 zł na każde z dzieci. W pozostałej części powództwo zostało oddalone, Sąd wziął pod uwagę zmiany, które nastąpiły po wydaniu ostatecznego orzeczenia dotyczącego alimentów, nie udowodniono by zwiększone koszty usprawiedliwionych potrzeb małoletnich przewyższały zasądzone kwoty. Ponadto Sąd wziął pod uwagę również to, iż pozwany realizuje kontakty z małoletnimi dziećmi, przez co również w pewnej części pokrywa ich potrzeby, jak również fakt, iż pozwany opłaca raty kredytowe na poczet nieruchomości, na której zamieszkują małoletnie dzieci.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji.

W pozostałej części powództwo oddalono jako niezasadne, orzekając jak w punkcie II sentencji. W części oddalającej powództwo Sąd nie obciążał małoletnich powodów kosztami sądowymi.

W punkcie III wyroku nakazano pobrać od T. P. na rzecz Skarbu Państwa- kasy Sądu Rejonowego (...) kwotę 750 zł tytułem opłaty od pozwu. Jej wysokość została ustalona w oparciu o przepis art. 13 ust. 6 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1125 z późn. zm.).

W punkcie IV wyroku zniesiono między stronami koszty procesu.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano punktowi I wyroku z urzędu w trybie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.